

## ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO I SKUPU

z dnia 6 lutego 1959 r.

**W sprawie ustanowienia jednostkowych cen odmian i klas tytoniu oraz ogłoszenia jednolitego tekstu taryfy wykupu tytoniu krajowego.**

Na podstawie art. 1 ust. 5 dekretu z dnia 24 czerwca 1953 r. o uprawie tytoniu i wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 34, poz. 144), §§ 6 i 7 uchwały nr 124 Rady Ministrów z dnia 28 marca 1957 r. w sprawie cen zakupu krajowego tytoniu ze zbiorów roku 1957 i lat następnych (Monitor Polski z 1957 r. Nr 32, poz. 215 i z 1959 r. Nr 15,

poz. 63) oraz § 1 uchwały nr 51 Rady Ministrów z dnia 2 lutego 1959 r. w sprawie zmiany ceny zakupu krajowego tytoniu ze zbiorów 1959 r. (Monitor Polski Nr 15, poz. 63) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się jednostkowe ceny zakupu poszczególnych odmian i klas tytoniu uprawianych w kraju oraz ogłasza się jednolity tekst taryfy wykupu tytoniu krajowego, podany w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Przemysłu Spożyw-

czego i Skupu z dnia 19 lutego 1958 r. w sprawie ustanowienia jednostkowych cen odmian i klas tytoniu oraz ogłoszenia jednolitego tekstu taryfy wykupu tytoniu krajowego (Monitor Polski Nr 25, poz. 148).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że załączona taryfa wykupu tytoniu ma zastosowanie przy wykupie tytoniu, poczynając od zbioru z roku 1959 i lat następnych.

Minister Przemysłu Spożywczego i Skupu: w z. *St. Ochab*

Załącznik do zarządzenia Ministra Przemysłu Spożywczego i Skupu z dnia 6 lutego 1959 r. (poz. 91).

## TARYFA WYKUPU TYTONIU KRAJOWEGO ZE ZBIORU ROKU 1959 I LAT NASTĘPNYCH

### Rozdział I.

#### Przepisy taryfowe.

§ 1. Ceny na liście tytoniowe ustalone w rozdziale II obowiązują w stosunku do plantatorów, którzy dostarczą tytoń zgodnie z umową o uprawę i dostawę tytoniu.

§ 2. 1. Plantatorzy, którzy stosują się do wyznaczonych im przez wytwórnę tytoniu przemysłowego terminów i ilości dostaw, otrzymują premię w wysokości:

a) za dostawę w okresie od sierpnia do 10 października — 4%,

b) za dostawę w styczniu — 2%,

c) za dostawę w lutym i późniejszych miesiącach — 4% należności za dostarczony tytoń, obliczonej według niniejszej taryfy.

2. Plantatorom, którzy nie dostarczą tytoniu w ustalonym terminie lub umówionej ilości, wytwórnia ma prawo potrącić 10% należności za nie dostarczony w terminie tytoń, obliczonej według średniej ceny uzyskanej przez plantatora za dostarczoną w danym dniu partię tytoniu.

§ 3. 1. Cenami ustalonymi w rozdziale II objęte są tylko te liście, które nadają się do wytwarzania wyrobów tytoniowych.

2. Liście i części liści tytoniowych zanieczyszczone piaskiem, pyłem ziemnym i innymi obcymi domieszkami, niedojrzałe, nie dosuszone, zniszczone przez choroby, zmarznięte, rażone pleśnią lub w inny sposób zepsute, jak również liście rozsadnikowe przyjmuje się jako materiał nieużyteczny (tzw. nieużytek tytoniowy).

3. Liście tytoniowe, zanieczyszczone piaskiem lub pyłem ziemnym, jeżeli zanieczyszczenia te da się usunąć przez wytrząsanie, klasyfikuje się normalnie z potrąceniem wagi zanieczyszczeń od ogólnej wagi liści.

4. Wiązki liści tytoniowych, w których obok liści użytecznych znajdują się liście nieużyteczne, uznaje się za materiał nieużyteczny.

5. Za każdy kilogram liści nieużytecznych odmian Kentucky i Machorka, uznanych za nadające się do przerobu na ekstrakt tytoniowy, otrzymuje plantator 30 groszy.

6. Liście nieużyteczne wszystkich innych odmian tytoniu oraz liście odmian Kentucky i Machorka, nie nadające się do przerobu na ekstrakt, odbiera się bez wynagrodzenia i poddaje się zniszczeniu.

§ 4. Liście tytoniowe mechanicznie uszkodzone klasyfikuje się w sposób następujący:

1) liście, których blaszka liściowa jest więcej niż w połowie mechanicznie uszkodzona, odbiera się w najniższej klasie odpowiedniej odmiany tytoniu;

2) liście tytoniu Trapezund, Hercegowina, Złotolistny IHAR, Virginia, Burley, uszkodzone mechanicznie na powierzchni większej niż 1/10, lecz mniejszej niż połowa blaszki liściowej, odbiera się w klasie bezpośrednio niższej od tej klasy, do której kwalifikowałyby się w stanie nie uszkodzonym,

3) liście tytoniu Kentucky, Mocny Skroniowski i Puławski Szerokolistny klasy pierwszej, uszkodzone mechanicznie na powierzchni większej niż 1/10, lecz mniejszej niż połowa blaszki liściowej, odbiera się w klasie drugiej,

4) liście tytoni cygarowych odpowiadające wymaganiom klasy pierwszej i drugiej, które z powodu uszkodzeń mechanicznych nie nadają się na pokrywy i zawijacze, odbiera się w klasie trzeciej, o ile uszkodzenie nie przekracza połowy blaszki liściowej.

§ 5. Liście tytoniowe uszkodzone przez choroby klasyfikuje się w sposób następujący:

1) liście, których blaszka liściowa jest więcej niż w połowie uszkodzona przez choroby, uznaje się za materiał nieużyteczny;

2) liście, których blaszka liściowa jest więcej niż w 1/3, a mniej niż w połowie uszkodzona przez choroby, odbiera się w najniższej klasie odpowiedniej odmiany tytoniu;

3) liście, których blaszka liściowa jest nie więcej niż w 1/3 uszkodzona przez choroby, odbiera się w klasie bezpośrednio niższej od tej klasy, do której kwalifikowałyby się w stanie zdrowym;

4) liście tytoni cygarowych, odpowiadające wymaganiom klasy pierwszej i drugiej, których blaszka liściowa jest mniej niż w 1/3 uszkodzona przez choroby, odbiera się w klasie trzeciej.

§ 6. Liście częściowo zepsute przy suszeniu klasyfikuje się tak, jak liście uszkodzone przez choroby.

§ 7. Zawartość wilgoci wpływa następująco na klasyfikację liści tytoniowych:

1) przy odmianach Trapezund, Hercegowina, Złotolistny IHAR, Virginia, Burley, Havanna:

a) liście zawierające do 18% wilgoci klasyfikuje się jako liście normalnie wysuszone,

b) liście zawierające od 18% do 26% włącznie wilgoci klasyfikuje się normalnie z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi liści,

c) liście odmian Virginia i Burley w klasie pierwszej i drugiej odpowiadające wymaganiom eksportowym nie mogą zawierać więcej niż 22% wilgoci,

d) liście zawierające od 26% do 35% włącznie wilgoci odbiera się w najniższej klasie odpowiedniej odmiany tytoniu z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi tytoniu,

e) liście zawierające ponad 35% wilgoci uznaje się za materiał nieużyteczny;

2) przy odmianach Kentucky, Puławski Szerokolistny i Mocny Skroniowski:

a) liście zawierające do 19% wilgoci klasyfikuje się jak liście normalnie wysuszone,

b) liście zawierające od 19% do 26% włącznie wilgoci klasyfikuje się normalnie z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi liści,

c) liście zawierające od 26% do 35% włącznie wilgoci odbiera się w ostatniej klasie z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi tytoniu,

d) liście zawierające ponad 35% wilgoci uznaje się za materiał nieużyteczny;

3) przy odmianie Machorka:

a) liście zawierające do 19% wilgoci klasyfikuje się jak liście normalnie wysuszone,

- b) liście zawierające od 19% do 30% włącznie wilgoci klasyfikuje się normalnie z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi liści,
- c) liście zawierające od 30% do 35% włącznie wilgoci odbiera się w drugiej klasie z potrąceniem nadmiaru wilgoci od ogólnej wagi tytoniu,
- d) liście zawierające ponad 35% wilgoci uznaje się za materiał nieużyteczny;

§ 8. Dostarczone do wykupu liście tytoniowe powinny odpowiadać następującym wymaganiom:

- 1) powinny być posortowane według jednakowych odmian oraz poszczególnych wymagań klasyfikacyjnych;
- 2) powinny być powiązane w wiązki liściem tytoniowym tej samej odmiany i klasy; liście odmiany Machorka powinny być ułożone równo, tak aby nasady blaszki liści się pokrywały, i powiązane sznurkiem lub łykiem w połowie długości ogonków;
- 3) wiązki mogą zawierać najwyżej 25 liści.

§ 9. Pominiecie wymagań przewidzianych w § 8 wpływa następująco na klasyfikację liści tytoniowych:

- 1) wiązki zawierające liście różnych klas tej samej odmiany klasyfikuje się według liści najniższej klasy, znajdujących się w wiązce;
- 2) wiązki zawierające liście różnych odmian tytoniu bez Machorki odbiera się w cenie 4 zł za 1 kg, z Machorką zaś w cenie 3 zł za 1 kg.

§ 10. Przyznaje się plantatorom dodatek do ceny taryfowej za:

- 1) liście tytoniu odmiany Virginia i Burley klasy pierwszej i drugiej, odpowiadające wymaganiom eksportowym, tj. prostowane, posortowane, powiązane w wiązki i ułożone w belikach według koloru, wielkości, treściwości oraz odpowiadające wymaganiom, zawartym w § 7 pkt 1 lit. c) — 15% ceny taryfowej;
- 2) liście tytoniu odmian Trapezund, Hercegowina, Złotolistny IHAR, prostowane, starannie posortowane, powiązane w wiązki i ułożone w belikach według zbiorów, treściwości i kolorów w klasach pierwszej i drugiej — w wysokości 15%, w klasie trzeciej — w wysokości 10% ceny taryfowej;

- 3) liście tytoniu odmiany Havanna, prostowane, starannie posortowane i powiązane w wiązki według kolorów, wielkości i treściwości w klasie pierwszej — w wysokości 15%, w klasie drugiej — w wysokości 10% ceny taryfowej.

§ 11. 1. Za uwędzenie liści tytoniu Kentucky klas pierwszej i drugiej drzewem twardym otrzymuje plantator 15% dodatek do ceny taryfowej.

2. Liście tytoniu Kentucky wędzone węglem uznaje się za materiał nieużyteczny.

§ 12. 1. Liście tytoniowe, należycie posortowane, a dostarczone za uprzednim zamówieniem przedsiębiorstwa przemysłu tytoniowego w stanie nie wiązonym (luzem), klasyfikuje się normalnie i potrąca się 20 groszy za każdy kilogram liści.

2. Liście odmiany Machorka klasy pierwszej, dostarczone luzem, z obciętymi ogonkami u nasady blaszki liściowej, odbiera się po normalnej cenie taryfowej z dopłatą po 2 zł za każdy kilogram liści. Dopłaty do ceny taryfowej nie stosuje się, jeżeli obcięcie ogonków wykonano niedokładnie pozostawiając części tych ogonków u nasady blaszki liściowej.

3. Liście tytoniowe powiązane drutem uznaje się za nieużytek tytoniowy.

4. Wiązki zawierające więcej niż 25 liści klasyfikuje się normalnie i potrąca się 1 złoty od każdego kilograma liści.

5. Liście odmiany Machorka, nie odpowiadające wymaganiom § 8 pkt 2, klasyfikuje się normalnie z potrąceniem 1 zł za każdy kilogram liści.

6. Liście nie prostowane tytoni: Trapezund, Hercegowina, Złotolistny IHAR w klasach od pierwszej do trzeciej oraz tytoni Virginia, Burley, Havanna w klasach pierwszej i drugiej klasyfikuje się normalnie z potrąceniem 1 zł od każdego kilograma liści nie prostowanych.

§ 13. Liście tytoniowe dostarczone do wykupu z częściami łodyg odbiera się w najniższej klasie danej odmiany tytoniu z potrąceniem wagi łodyg.

§ 14. Spółdzielnie produkcyjne i plantatorzy indywidualni zrzeszeni w kółkach plantatorów tytoniu, którzy w pełni wykonali planowane dostawy wynikające z umów o uprawę i dostawę tytoniu, otrzymują dodatkową premię w wysokości 1% wartości dostarczonych liści tytoniowych.

Rozdział II.

Ceny poszczególnych odmian.

§ 15. Ustala się następujące ceny poszczególnych odmian tytoniu:

1) Havanna:

Klasa	Wymagania		Cena za 1 kg zł
	jakość	manipulacja	
I	Liście brązowe, oliwkowe, delikatne, elastyczne, dobrze żarzące się, jednolicie zabarwione, nie uszkodzone, średnio treściwe, o szerokości nie mniejszej niż 18 cm	posortowane według różnic w zabarwieniu, prostowane i wiązane w wiązki	42,00
II	Liście brązowe, zielonawo-brązowe, delikatne, dobrze żarzące się, niejednolicie zabarwione, nie uszkodzone, mało i średnio treściwe, o szerokości nie mniejszej niż 18 cm	prostowane i wiązane w wiązki	30,00
III	Liście brązowe, nie odpowiadające wymaganiom klas I i II, liście żółte	prostowane lub nie prostowane i wiązane w wiązki	20,00
IV	Liście ciemnobrązowe, zielonawo-brązowe, treściwe i mało treściwe		10,00
V	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I do IV		4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przdatne do wyrobów		

## 2) Hercegowina, Złotolistny IHAR, Trapezund:

Klasa	Wymagania			Cena za 1 kg zł
	kolor	treściwość	manipulacja	
I	Liście żółte, cytrynowo-żółte	treściwe	prostowane i wiązane w wiązki	46,00
II	Liście zielonawo-żółte, jasnobrunatne, żółto-brunatne			36,00
III	Liście brunatne, żółto-zielone	treściwe i mało treściwe	prostowane lub nie prostowane i wiązane w wiązki	25,00
IV	Liście ciemnobrunatne, zielonobrunatne	treściwe i mało treściwe		15,00
V	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I do IV			4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			

## 3) Puławski Szerokolistny:

Klasa	Wymagania		Cena za 1 kg zł
	kolor	manipulacja	
I	Liście jasnobrunatne, brunatne i czerwono-brunatne,	prostowane i nie prostowane, wiązane w wiązki	20,00
II	Liście ciemnobrunatne i brunatno-zielone		14,00
III	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I i II		4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów		

## 4) Virginia, Burley:

Klasa	Wymagania			Cena za 1 kg zł
	kolor	treściwość	manipulacja	
I	Liście żółte, pomarańczowo-żółte, cytrynowo-żółte	treściwe	prostowane i wiązane w wiązki	42,00
II	Liście jasnobrunatne, zielonawo-żółte			35,00
III	Liście brunatne, żółto-zielone	treściwe i mało treściwe	prostowane lub nie prostowane, wiązane w wiązki	23,00
	Liście żółte, pomarańczowo-żółte, cytrynowo-żółte, jasnobrunatne, zielonawo-żółte	mało treściwe		
IV	Liście ciemnobrunatne, zielonobrunatne	treściwe i mało treściwe	prostowane lub nie prostowane, wiązane w wiązki	14,00
V	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I do IV			4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			

## 5) Kentucky:

Klasa	Wymagania			Cena za 1 kg zł
	kolor	treściwość	manipulacja	
I	Liście jasnobrunatne, czerwono-brunatne, brunatne	treściwe	prostowane lub nie prostowane, wiązane w wiązki	21,00
II	Liście ciemnobrunatne, zielono-brunatne	treściwe i mało treściwe	wiązane w wiązki	14,00
	Liście jasnobrunatne, czerwono-brunatne, brunatne	mało treściwe		
III	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I i II			4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów			

## 6) Mocny Skroniowski:

Klasa	Wymagania		Cena za 1 kg zł
	kolor	manipulacja	
I	Liście jasnobrunatne, brunatne i czerwono-brunatne,	prostowane i nie prostowane, wiązane w wiązki	21,00
II	Liście ciemnobrunatne i brunatno-zielone		14,00
III	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klas wyższych i które nie odpowiadają wymaganiom ustalonym dla klas I i II		4,00
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów		

## 7) Machorka:

Klasa	Wymagania	Manipulacja	Cena za 1 kg zł
I	Liście duże i średnie	prostowane i nie prostowane, wiązane	15,00
II	Liście drobne o długości 15 cm od nasady liściowej do wierzchołka		3,00
	Spodaki bez względu na kolor i treściwość. Liście, których ze względu na stan uszkodzeń i dojrzałości nie można zaliczyć do klasy I		
	Liście nie wiązane i części liści bez obcych domieszek, przydatne do wyrobów		

## Rozdział III.

## Ceny nasion tytoniu.

## I. Materiał siewny.

§ 16. 1. Nasiona tytoniowe dojrzałe i zdrowe, wyprodukowane na podstawie umowy, o energii kiełkowania nie mniejszej niż 40% i o sile kiełkowania nie mniejszej niż 90%, odbiera się według następujących cen:

- Trapezund, Hercegowina, Złotolistny IHAR i inne odmiany tytoni orientalnych oraz Havanna i inne odmiany tytoni cygarowych — 140 zł za 1 kg,
- Virginia, Burley, Flandria, Kentucky — 200 zł za 1 kg,
- Mocny Skroniowski, Puławski Szerokolistny — 160 zł za 1 kg,
- Machorka Pomorska — 80 zł za 1 kg,

- e) Machorka Selvaggio, Machorka Brazylijska — 120 zł za 1 kg,  
f) elity nasienne (materiał wyhodowany w ośrodkach doświadczalnych) — 3.000 zł za 1 kg.
2. Cenę za nasiona tytoniowe dojrzałe, zdrowe, czyste, o zawartości wody nie wyższej niż 12<sup>0</sup>%, o energii kiełkowania nie niższej niż 40<sup>0</sup>% oraz o sile kiełkowania od 75<sup>0</sup>% do 90<sup>0</sup>% oblicza się w stosunku do wartości nasion podanych w ust. 1.
3. Przez energię kiełkowania bądź siłę kiełkowania należy rozumieć te procentowe ilości nasion, które w jednakowych warunkach będą kiełkować w ciągu 120 godzin (5 dni) bądź 336 godzin (14 dni).
4. Nadmiar wilgoci potrąca się od ogólnej wagi nasion.

## II. Materiał przemysłowy.

§ 17. 1. Nasiona Machorki dojrzałe, czyste i zdrowe odpowiadające ustalonym normom, wyprodukowane na podsta-

wie upoważnienia przedsiębiorstwa przemysłu tytoniowego na cele przemysłowe, odbiera się po cenie 6 zł za 1 kg.

2. Nasiona tytoniowe siewne o energii kiełkowania mniejszej niż 40<sup>0</sup>% oraz o sile kiełkowania mniejszej niż 75<sup>0</sup>% i nasiona siewne dostarczone ponad zamówioną ilość, o ile odpowiadają ustalonym normom dla materiału przemysłowego, odbiera się po cenie 6 zł za 1 kg.

## Rozdział IV.

### Przepis końcowy.

§ 18. Niniejsza taryfa wykupu tytoniu ma zastosowanie do umów zawartych po dniu 1 września 1958 r. o uprawę i dostawę tytoniu ze zbiorów 1959 r. i do umów ze zbiorów lat następnych.